

China's Charter 08 -tekstin on Perry Link 15.1.2009 on kääntänyt alkuperäistekstin kiinasta englanniksi. Tämä Kiina-seuran tekemä suomennos tukeutuu Perry Linkin tekstiin.

Perry Linkin käännös on julkaistu The New York Review of Books -sivuilla 15.1.2009. [HYPERLINK "http://www.nybooks.com/articles/archives/2009/jan/15/chinas-charter-08/"](http://www.nybooks.com/articles/archives/2009/jan/15/chinas-charter-08/) <http://www.nybooks.com/articles/archives/2009/jan/15/chinas-charter-08/>

Peruskirja 08

I. Esipuhe

Kiinan ensimmäisen perustuslain kirjoittamisesta on kulunut sata vuotta. Vuosi 2008 merkitsee myös *Ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen* 60:ttä vuosipäivää, demokratiamuurin Pekingiin ilmestymisen 30:ttä vuosipäivää, sekä 10:ttä vuosipäivää siitä, kun Kiina allekirjoitti *Kansalaisyhteisönsä ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen*. Lähestymme vuonna 1989 Taivaallisen rauhan aukiolla demokratiaa vaatineitten opiskelijoiden verilöylyn 20:ttä vuosipäivää. Kiinan kansa on kestänyt ihmisoikeusonnettomuuksia ja lukemattomia taisteluja näitten vuosien kuluessa. Monet Kiinan kansalaiset näkevät selvästi, että vapaus, tasa-arvo ja ihmisoikeudet ovat ihmiskunnan yleismaailmallisia arvoja, ja että demokratia ja perustuslaillinen hallitus muodostavat perustavanlaatuiset puitteet näitten arvojen suojelemiseksi.

Näistä arvoista poikkeaminen on osoittautunut kohtalokkaaksi Kiinan hallituksen modernisaatiopyrkimyksissä. Se on riisunut ihmisiltä oikeutensa, tuhonnut heidän arvokkuutensa ja korruptoinut tavallisen ihmisten välisen kanssakäymisen. Niinpä kysymme: Minne Kiina on matkalla 2000-luvulla? Jatkaako se ”modernisaatiota” autoritaarisen hallinnon alla, vai omaksuuko se yleismaailmalliset inhimilliset arvot, liittyy sivistyskansojen valtavirtaan

ja rakentaa demokraattisen järjestelmän? Näitä kysymyksiä ei voida välttää.

1800-luvulla länsimaiden vaikutus aiheutti shokin Kiinalle, ja paljasti rappeutuneen autoritaarisen järjestelmän. Vaikutus merkitsi alkua sille, mitä usein kutsutaan Kiinan ”suurimmiksi muutoksiksi tuhansiin vuosiin”. Seurasi ”itsensä vahventamisen liike”, mutta tämä tähtäsi vain uusien teknologioiden soveltamiseen, jotta voitaisiin rakentaa tykkiveneitä ja muita länsimaisia laitteita. Kiinan laivaston nöyryyttävä tappio Japanille vuonna 1895 vain vahvisti Kiinan hallintojärjestelmän vanhentuneisuuden. Modernin poliittisen muutoksen ensimmäiset yritykset tulivat onnettomana uudistusten kesänä 1898, mutta Kiinan keisarillisen hovin äärikonservatiivit murskasivat nämä julmasti. Vuoden 1911 vallankumous synnytti Aasian ensimmäisen tasavallan, ja sen oletettiin lopettavan vuosisatoja kestäneen autoritaarisen keisarillisen järjestelmän. Mutta yhteiskunnalliset konfliktit Kiinan sisällä ja ulkoiset paineet estivät tämän; Kiinasta tuli sotaherrojen läänitysten tilkkutäkki ja uusi tasavalta jäi haihtuvaksi unelmaksi.

Sekä ”itsensä vahventamisen liikkeen” että poliittisten uudistusten epäonnistuminen sai monet esi-isistämme pohtimaan syvästi, vaivasiko maattamme ”kulttuurinen sairaus”. 1910-luvun lopulla toukokuun neljännen päivän liikkeen aikana tämä mieliala synnytti kannatusta ”tieteelle ja demokratialle”. Kuitenkin tämäkin yritys epäonnistui, kun sotaherrojen kaaos jatkui ja japanilaisten invaasio (joka alkoi Mantšuriasta 1931) sai aikaan kansallisen kriisin.

Voitto Japanista vuonna 1945 tarjosi Kiinalle vielä yhden mahdollisuuden siirtyä kohti uudenaikaista hallintoa, mutta kansallismielisten häviö kommunisteille sisällissodassa heitti maan totalitaarisuuden pohjattomaan kuiluun. Vuonna 1949 syntynyt ”uusi Kiina” julisti, että ”kansalla on itsemääräämisoikeus”, mutta tosiasia se loi järjestelmän, jonka mukaan ”puolue on kaikkivaltainen”. Kiinan kommunistinen puolue otti kaikki valtionelimet ja kaikki poliittiset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset voimavarat kontrolliinsa, ja näitä käyttämällä se on aikaansaanut ihmisoikeuksiin liittyvien onnettomuuksien pitkän jatkumon. Näistä voi

mainita muun muassa Oikeistolaisuuden vastaisen liikkeen (1957), Suuren harppauksen (1958–1960), Kulttuurivallankumouksen (1966–1969), Kesäkuun neljännen (Taivaallisen rauhan aukion) verilöylyn (1989) ja nykyisen, luvattomiksi määriteltyjen uskontojen tukahduttamisen, sekä *weiquan*-liikkeen nujertamisen . (Tämä liike pyrkii puolustamaan Kiinan peruslaissa mainittuja kansalaisten oikeuksia, sekä taistelemaan niiden tunnustettujen ihmisoikeuksien puolesta, jotka Kiina on allekirjoittanut kansainvälissä sopimuksissa.) Koko tämän ajan Kiinan kansa on maksanut valtaisan hinnan. Kymmenet miljoonat ovat menettäneet henkensä ja monet sukupolvet ovat nähneet vapautensa, onnellisuutensa ja inhimillisen arvokkuutensa tulleen julmasti talloetuksi.

1900-luvun kahden viimeisen vuosikymmenen aikana hallituksen ”uudistamisen ja avautumisen” politiikka antoi Kiinan kansalle helpotusta Mao Zedongin ajan läpituukevasta köyhyydestä ja totalitarismista. Uudistusten politiikka lisäsi huomattavasti monien kiinalaisten vaurautta ja elintasa samoin kuin sai aikaan taloudellisen vapauden ja taloudellisten oikeuksien osittaisen palauttamisen. Kansalaisyhteiskunta alkoi kasvaa ja kansan vaatimukset laajemmista oikeuksista ja poliittisten oikeuksien lisäämisestä ovat kasvaneet nopeasti. Kun hallitseva eliitti itse eteni kohti yksityisomaisuutta ja markkinataloutta, se alkoi siirtyä ”oikeuksien” suoranaiseen torjumiseen niiden osittaiseen tunnustamiseen.

Vuonna 1998 Kiinan hallitus allekirjoitti kaksi tärkeää kansainvälistä ihmisoikeussopimusta; vuonna 2004 se lisäsi perustuslakiin ilmaisun ”ihmisoikeuksien kunnioitus ja suojele”; ja vuonna 2008 hallitus lupasi edistää ”kansallista ihmisoikeuksien toimintasuunnitelmaa”. Valitettavasti suurin osa tästä poliittisesta edistyksestä ei ole edennyt kirjoittamiseen käytettyä paperia pitemmälle. Kuka tahansa voi selvästi nähdä sen poliittisen realiteetin, että Kiinalla on monia lakeja, mutta se ei ole oikeusvaltio; sillä on perustuslaki, muttei perustuslaillista hallintoa. Hallitseva eliitti jatkaa tarrautumistaan autoritaariseen valtaan ja taistelee poliittisen muutoksen jokaista askelta vastaan.

Lamaannuttavia seurauksia ovat laajalle levinnyt virkamiesten korruptio, joka heikentää oikeusvaltiota, heikot ihmisoikeudet, yleisen etiikan rappeutuminen, hyvä veli -kapitalismi, rikkaitten ja köyhien välinen kasvava epätasa-arvo, luonnonympäristön samoin kuin ihmisten ja historiallisen ympäristön ryöstäminen sekä lukuisten yhteiskunnallisten ongelmien kärjistäminen. Kärjistyivistä ongelmista mainittakoon erityisesti viime aikoina kiristynyt virkamiesten ja tavallisen kansan välinen vihamielisyys.

Nämä konfliktit ja kriisit kasvavat yhä intensiivisemmiksi ja hallitseva eliitti jatkaa rankaisematta kansalaisten vapauteen, omistukseen ja onnellisuuden tavoitteluun liittyvien oikeuksien murskaamista ja hävittämistä. Tästä syystä huomaamme, että yhteiskunnassamme ne, joilla ei ole valtaa – kuten haavoittuvat ryhmät, alistetut ja valvonnanalaiset ihmiset, jotka ovat kärsineet julmuudesta ja jopa kidutuksesta, ja joilla ei ole riittäviä väyliä protesteilleen, ei tuomioistuimia heidän vetoomustensa kuulemiseen – ovat tulossa yhä taistelunhaluisemmiksi ja nostavat esiin valtavan tuhoisan väkivaltaisen konfliktin mahdollisuuden. Nykyisen järjestelmän heikentyminen on saavuttanut pisteen, jossa muutokselle ei enää ole vaihtoehtoa.

II. Pääperiaattemme

Tämä on historiallinen hetki Kiinalle, ja meidän tulevaisuutemme on vaakalaudalla. Kun käymme läpi poliittisen modernisaation prosessia viimeisten sadan vuoden ja pitemmältäkin ajalta, me toistamme ja hyväksymme seuraavat yleismaailmalliset perusarvot:

Vapaus. Vapaus on yleismaailmallisten inhimillisten arvojen ytimessä. Sananvapaus, lehdistönvapaus, kokoontumisvapaus, yhdistymisvapaus, vapaus elää missä haluaa, ja vapaudet lakkoilla, osoittaa mieltään, ja protestoida, muiden muassa, ovat vapauden eri muotoja. Ilman vapautta

Kiina pysyy aina kaukana sivistyneistä ihanteista.

Ihmisoikeudet. Ihmisoikeudet eivät tule valtiolta. Jokaisella ihmisellä on myötäsytisesti oikeudet arvokkuuteen ja vapauteen. Hallitus on olemassa kansalaistensa ihmisoikeuksien puolustamiseksi. Valtiovallan harjoittamisen valtuutuksen täytyy tulla kansalta. Poliittisten onnettomuuksien jatkumo Kiinan lähihistoriassa on suoraa seurausta siitä, että vallanpitäjät ovat laiminlyöneet ihmisoikeudet.

Tasa-arvo. Jokaisen ihmisen koskemattomuus, arvokkuus ja vapaus – riippumatta ihmisen yhteiskunnallisesta asemasta, työtehtävistä, sukupuolesta, taloudellisesta tilanteesta, etnisestä taustasta, ihonväristä, uskonnosta, tai poliittisista uskomuksista – ovat samat kuin kenellä tahansa muulla. Tasa-arvon periaatetta lain edessä sekä yhteiskunnallisten, taloudellisten, kulttuuristen, kansalais- ja poliittisten oikeuksien tasa-arvon periaatetta täytyy puolustaa.

Tasavaltalaisuus. Tasavaltalaisuus tarkoittaa, että eri hallinnonalojen välillä pitäisi olla vallan tasapaino ja kilpailevat intressit tulee huomioida. Se muistuttaakin perinteistä kiinalaista poliittista ihannetta ”oikeus kaikessa taivaan alla”. Tasavaltalaisuus sallii erilaisten intressiryhmien ja yhteiskunnallisten yhdistysten sekä ihmisten, joiden kulttuuri- ja uskomustaustat ovat erilaisia, osallistua rauhanomaisesti yhteisten asioiden hoitamiseen yhtäläisten, reilun kilpailun ja keskinäisen poliittisen keskustelun periaatteiden pohjalta.

Demokratia. Demokratian kaikkein perustavimpiin periaatteisiin kuuluu kansan itsemääräämisoikeus ja se, että kansa valitsee maan hallituksen. Demokratialla on nämä ominaisuudet: (1) Poliittinen valta lähtee kansasta ja hallinnon legitimitetti on peräisin kansasta. (2) Poliittista valtaa harjoitetaan kansan tekemien valintojen kautta. (3) Kaikilla hallinnon tasoilla tärkeät virka-asetat määräytyvät määrääjain pidettävissä monen

ehdokkaan vaaleissa. (4) Samalla kun enemmistön tahtoa kunnioitetaan, vähemmistön perustavanlaatuista arvokkuutta, vapautta ja ihmisarvoa suojellaan. Lyhyesti sanottuna, demokratia on moderni keino siihen, että saavutetaan todella "kansalaisten hallinto, kansalaisten hoitamana, kansalaisia varten".

Perustuslaillinen valta. Perustuslaillinen valta on valtaa oikeusjärjestelmän ja oikeudellisten säännösten puitteissa niiden periaatteitten toteuttamiseksi, jotka on esitetty perustuslaissa. Se tarkoittaa kansalaisten vapauksien ja oikeuksien suojelua, laillisen hallintovallan rajoittamista ja määrittelemistä sekä tarvittavan hallintokoneiston ylläpitämistä näitten päämäärien palvelemiseksi.

III. Minkä puolesta me toimimme

Autoritaarisuus on yleisesti vähenemässä kautta maailman; myös Kiinassa keisareitten ja valtaherrojen aikakausi on poistumassa. Kaikkialle on saapumassa aika, jolloin kansalaiset ovat valtioiden herroja. Kiinan kohdalla tie ulos nykyisestä vaikeasta tilanteesta on irrottautua autoritaarisesta ”valistuneeseen valtaherraan” tai ”rehelliseen virkamieheen” luottamisen ajatuksesta. Sen sijaan tulisi kääntyä kohti vapauksien, demokratian ja oikeusvaltion järjestelmää, sekä edistää modernin kansalaisen tietoisuutta, jossa oikeudet nähdään perustavanlaatuisina ja osallistuminen velvollisuutena. Niinpä tämän velvollisuuden hengessä vastuullisina ja rakentavina kansalaisina me tarjoamme seuraavat suositukset kansallisesta hallinnosta, kansalaisoikeuksista ja yhteiskunnallisesta kehityksestä:

Uusi perustuslaki. Meidän tulisi muotoilla uudelleen nykyinen perustuslakimme. Tulisi kumota niitä säännöksiä, jotka ovat ristiriidassa sen periaatteen kanssa, että kansalla on ylin valta. Lisäksi perustuslaista tulisi tehdä asiakirja, joka aidosti takaa ihmisoikeudet, valtuuttaa kansanvallan harjoittamiseen ja palvelee Kiinan

demokratisoinnin oikeudellisena perustana. Perustuslain täytyy olla maan ylin laki, jota mikään henkilö, ryhmä tai poliittinen puolue ei pysty loukkaamaan.

Lainsäädäntövallan, tuomiovallan ja toimeenpanovallan erottaminen.

Meidän pitäisi rakentaa uudenaikainen hallinto, jossa lainsäädäntövallan, tuomiovallan sekä toimeenpanovallan erottaminen on taattu. Tarvitsemme hallintolakia, joka määrittelee hallinnon vastuun ja estää hallinnollisen vallan väärinkäytökset. Hallinnon pitäisi olla vastuussa veronmaksajille. Maakunnallisen hallinnon ja keskushallinnon vallanjako pitäisi pitäytyä periaatteessa, että keskushallinnon valta on vain erityisesti perustuslaissa sille myönnettyä valtaa ja kaikki muu valta kuuluu paikallishallinnolle.

Lainsäädännön demokratia. Lainsäädäntöelinten jäsenet pitää valita suorilla vaaleilla, ja lainsäädännön demokratiassa pitää noudattaa oikeudenmukaisuuden ja puolueettomuuden periaatteita.

Itsenäinen tuomiovalta. Oikeusturvan täytyy olla kaikkien poliittisten puolueiden yläpuolella ja tuomareiden on oltava itsenäisiä. Meidän on tarpeen perustaa perustuslaillinen korkein oikeus ja luoda menettelytavat perustuslailliselle valvonnalle. Meidän pitäisi mahdollisimman nopeasti poistaa kaikki *Poliittisten ja laillisten asioiden komiteat*, jotka nykyään sallivat kommunistipuolueen virkamiesten päättää kaikilla tasoilla poliittisesti arkaluontoisista tapauksista etukäteen ja tuomioistuinten ulkopuolella. Meidän pitäisi kieltää tiukasti julkisen vallan käyttö yksityisiin tarkoituksiin.

Valtion virkamiesten julkinen valvonta. Armeija tulisi saada vastuulliseksi kansalliselle hallitukselle eikä poliittiselle puolueelle, ja siitä tulisi tehdä ammattimaisempi. Sotilashenkilöstön tulisi vannon uskollisuudenvala perustuslaille ja heidän tulisi pysyä puolueettomina politiikasta. Poliittisten puolueorganisaatioitten täytyy olla kiellettyjä armeijassa. Kaikkien valtion virkamiesten, poliisi mukaan luettuna,

pitäisi palvella puolueettomina, ja olisi päästävä nykyisestä käytännöstä, joka suosii yhtä poliittista puoluetta julkisia virkoja täytettäessä.

Ihmisoikeuksien takaaminen. Ihmisoikeuksista ja inhimillisen arvokkuuden kunnioittamisesta täytyy olla tiukat takuut. Pitäisi olla korkeimmalle lainsäädäntöelimelle vastuullinen ihmisoikeuksien komitea, joka estää hallintoa väärinkäyttämästä julkista valtaa ihmisoikeuksien loukkaamiseksi. Demokraattisen ja perustuslaillisen Kiinan täytyy erityisesti taata kansalaisten henkilökohtainen vapaus. Kenenkään ei pitäisi kärsiä laittomasta pidätyksestä, eristämisestä, syytöksestä, kuulustelusta tai rangaistuksesta. ”Uudelleen koulutus työn kautta” -käytäntö pitää poistaa.

Valtion virkamiesten vaalit. Pitäisi olla kaikenkattava demokraattisten vaalien järjestelmä, jonka perustana on ”yksi henkilö, yksi ääni”. Hallinnollisten johtajien suorat vaalit pitäisi toteuttaa systemaattisesti piirikuntien, kaupunkien, maakuntien ja valtion tasoilla. Oikeudet määräaikaisiin vapaisiin vaaleihin sekä oikeus osallistua niihin kansalaisina ovat luovuttamattomia.

Maaseudun ja kaupunkien välinen tasa-arvo. Kaksitasoinen kotitalouksien rekisteröintijärjestelmä pitää poistaa. Tämä järjestelmä suosii kaupunkien asukkaita ja vahingoittaa maaseudun asukkaita. Sen sijaan meidän pitäisi perustaa järjestelmä, joka antaa jokaiselle kansalaiselle samat perustuslailliset oikeudet ja yhtäläisen vapauden päättää asuinpaikastaan.

Yhdistymisvapaus. Kansalaisten oikeus perustaa yhdistyksiä tai muodostaa poliittisia liikkeitä täytyy olla taattu. Nykyinen järjestelmä valtiosta riippumattomien ryhmien rekisteröimiseksi vaatii, että ryhmä on ”hyväksytty”. Tämä käytäntö pitäisi korvata järjestelmällä, jossa ryhmä pelkästään kirjautuu. Poliittisten puolueitten muodostamisen pitäisi olla perustuslain ja lakien ohjaama. Tämä tarkoittaa, että

meidän täytyy poistaa yhden puolueen erikoisoikeudet vallan monopolisoimiseen, ja meidän täytyy taata vapaan ja oikeudenmukaisen kilpailun periaatteet poliittisten puolueitten kesken.

Kokoontumisvapaus. Perustuslain mukaan rauhanomainen kokoontuminen, mielenosoitusten järjestäminen, protestointi ja ilmaisunvapaus ovat perustavanlaatuisia kansalaisoikeuksia. Hallitseva puolue tai hallinto ei saa laittomasti puuttua näiden oikeuksien harjoittamiseen tai häiritä niitä perustuslain vastaisesti.

Ilmaisunvapaus. Meidän pitäisi saattaa sananvapaus, lehdistönvapaus ja akateeminen vapaus yleisiksi ja yhtäläisiksi oikeuksiksi. Tällä taattaisiin kansalaisten tiedonsaanti ja kansalaisten oikeus harjoittaa poliittista valvontaa. Nämä vapaudet pitäisi vahvistaa lehdistölaissa, joka poistaa lehdistöön kohdistuvan poliittisen sääntelyn. Nykyisestä rikoslaista pitää poistaa säädös, joka viittaa ”rikokseen yllytyksestä valtiovallan kaatamiseksi”. Meidän pitäisi lopettaa käytäntö, joka tarkastelee sanoja rikoksina.

Uskonnonvapaus. Meidän täytyy taata uskonnon- ja uskonvapaus sekä toteuttaa uskonnon ja valtion erottaminen toisistaan. Hallinto ei saa mitenkään puuttua rauhanomaiseen uskonnolliseen toimintaan. Meidän pitää poistaa kaikki lait, säädökset ja paikalliset säännöt, jotka rajoittavat ja alistavat kansalaisten uskonnollisia vapauksia. Meidän pitää poistaa nykyinen järjestelmä, joka vaatii, että uskonnollisten ryhmien (ja paikkojen, joissa uskoa harjoitetaan) on saatava etukäteen viranomaisten hyväksyminen. Tämä käytäntö on korvattava järjestelmällä, johon kirjautuessa ei joudu tutkimuksen alaiseksi.

Kansalaistaitojen kasvatus. Meidän tulisi poistaa kouluistamme poliittiset opintosuunnitelmat ja kokeet, joiden tarkoituksena on indoktrinoida oppilaat valtion ideologiaan ja juurruttaa heihin yksipuoluevallan

kannatus. Meidän pitäisi korvata ne kansalaistaitojen kasvatuksella, joka edistää yleismaailmallisia arvoja ja kansalaisten oikeuksia, vaalia kansalaistietoisuutta ja edistää yhteiskuntaa palvelevia kansalaishyveitä.

Yksityisomaisuuden suojeleminen. Meidän pitäisi luoda oikeus yksityisomaisuuteen ja suojella sitä, sekä edistää talousjärjestelmää, joka perustuu vapaille ja oikeudenmukaisille markkinoille. Meidän pitäisi päästä eroon valtionmonopoleista kaupan ja teollisuuden aloilla sekä taata vapaus uusien yritysten aloittamiseen. Meidän pitäisi perustaa kansalliselle lainsäädäntöelimelle raportoiva Valtion omistaman omaisuuden komitea, joka valvoo valtion omistamien yritysten siirtymistä yksityiseen omistukseen oikeudenmukaisella, kilpailukykyisellä ja järjestelmällisellä tavalla. Meidän pitäisi toteuttaa maareformi, joka edistää maan yksityisomistusta, takaa oikeuden ostaa ja myydä maata, sekä sallii yksityisomaisuuden todellisen arvon heijastumisen markkinoilla riittävässä määrin.

Rahoitus- ja verouudistus. Meidän pitäisi perustaa julkisen rahoituksen demokraattisesti säädely ja vastuullinen järjestelmä, joka varmistaa veronmaksajien oikeuksien suojelemisen ja joka toimii oikeusjärjestyksen kautta. Tarvitsemme järjestelmän, jonka avulla julkisia tuloja, jotka kuuluvat tietyille hallintotasolle – olkoon se keskus-, maakunta-, piirikunta- tai paikallistaso – myös valvotaan tällä samalla tasolla. Tarvitsemme suuren verouudistuksen, joka poistaa kaikki epäoikeudenmukaiset verot, yksinkertaistaa verojärjestelmän ja hajauttaa verotaakan oikeudenmukaisesti. Hallituksen virkamiehillä ei saisi olla oikeutta nostaa veroja tai panna alulle uusia veroja ilman julkista harkintaa ja demokraattisen elimen hyväksyntää. Meidän pitäisi uudistaa omistusjärjestelmää edistääksemme entistä laajapohjaisempaa kilpailua markkinoilla.

Sosiaaliturva. Meidän pitäisi perustaa oikeudenmukainen ja riittävä sosiaaliturvajärjestelmä, joka kattaa kaikki kansalaiset ja varmistaa

perustasolla mahdollisuudet koulutukseen, terveydenhoitoon ja eläketurvaan sekä työhön.

Ympäristönsuojelu. Meidän tulee suojella luontoa ja edistää kehitystä tavalla, joka on kestävä ja vastuullista jälkeläisiämme sekä muuta ihmiskuntaa kohtaan. Tämä tarkoittaa sen vaatimista, että valtio ja sen virkamiehet kaikilla tasoilla eivät ainoastaan tee sitä mitä vaaditaan näitten päämäärien saavuttamiseksi, vaan myös hyväksyvät valtiosta riippumattomien organisaatioitten valvonnan ja osallistumisen.

Federalistinen tasavalta. Demokraattisen Kiinan pitäisi yhtenä suurista valloista pyrkiä toimimaan vastuullisesti antamalla panoksensa Aasian Tyynenmeren alueen rauhalle ja kehitykselle, mikä tapahtuisi lähestymällä toisia tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden hengessä. Hongkongissa ja Macaossa meidän pitäisi tukea jo olemassa olevia vapauksia. Suhteessa Taiwaniin meidän pitäisi julistaa sitouksemme vapauden ja demokratian periaatteisiin. Sen jälkeen meidän pitäisi, neuvotellen tasavertaisina ja valmiina kompromisseihin, etsiä rauhanomaisen yhdistymisen muoto. Meidän pitäisi pohtia avoimin mielin mallia, jonka avulla Kiinan vähemmistökansallisuuksien alueiden kaikki etniset ja uskonnolliset ryhmät voivat kukoistaa rinnakkain. Meidän etsiä koko älyllämme keinoja ja järjestelyjä, joiden avulla kaikki Kiinan kansallisuudet pystyvät kukoistamaan yhdessä ja perustaa perustuslaillisen demokratian pohjalta toimiva Kiinan federalistinen tasavalta.

Totuuspohjainen sovittelu. Meidän pitäisi palauttaa maine kaikille niille ihmisille ja heidän perheenjäsenilleen, jotka kärsivät aiempien poliittisten kampanjoiden lyömästä poliittisesta leimasta ja jotka on leimattu rikollisiksi ajatustensa, puheittensa ja uskonsa takia. Valtion pitäisi maksaa korvauksia näille ihmisille. Kaikki poliittiset vangit ja mielipidevangit pitää vapauttaa. Pitäisi perustaa totuuskomissio, joka saisi toimekseen selvittää menneitä epäoikeudenmukaisuuksia ja

julmuuksia koskevat tosiasiat. Komissio määrittäisi vastuut, vaalisi oikeudenmukaisuutta, ja näillä perusteilla etsisi yhteiskunnallista sovintoa.

Kiinan pitäisi, yhtenä maailman huomattavista kansakunnista, yhtenä YK:n turvallisuusneuvoston pysyvistä jäsenistä ja YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenenä, antaa panoksensa ihmiskunnan rauhalle ja ihmisoikeuksien kehitykselle. Valitettavasti me olemme monien huomattavien maitten joukossa ainoa autoritaariseen politiikkaan juuttunut maa. Poliittinen järjestelmämme jatkaa ihmisoikeuskatastrofien ja yhteiskunnallisten kriisien tuottamista, eikä näin ollen rajoita ainoastaan Kiinan omaa kehitystä, vaan myös sivilisaation kehittymistä kokonaisuutena. Tämän täytyy muuttua, totisesti sen täytyy. Kiinan politiikan demokratisoimista ei voi lykätä pitemmälle.

Sen vuoksi me uskaltaudumme toimimaan kansalaishengen mukaisesti julistamalla Peruskirja 08:n. Me toivomme, että myös muut Kiinan kansalaiset, jotka kokevat samanlaisen kriisin, vastuun ja kutsumuksen tunteen, olivatpa he sitten hallinnon sisä- tai ulkopuolella, ja riippumatta heidän yhteiskunnallisesta asemastaan, heittävät syrjään omat pienet erimielisyytensä omaksuakseen tämän kansalaisliikkeen laajat päämäärät. Yhdessä me voimme työskennellä pikaisesti aikaansaatavien Kiinan yhteiskunnan merkittävien muutosten ja vapaan, demokraattisen ja perustuslaillisen maan perustamisen puolesta. Me voimme tehdä todeksi ne päämäärät ja ihanteet, joihin kansamme on hellittämättömästi pyrkinyt yli sadan vuoden ajan, ja voimme tuoda loistavan uuden luvun Kiinan sivilisaatioon.